

## FREDAGSKOMMENTAR

**EVA-KRISTIN URESTAD PEDERSEN**

Eva-Kristin Urestad Pedersen (f. 1981) er fra Kristiansand, men bor og jobber i Roma, Italia. Hun har en mastergrad i migrasjonshistorie og har i flere år skrevet for tidsskriftet Minerva.



# Annerledeslandet

**Mitt lille bidrag til tunisiernes kamp for å skille seg ut fra resten av en stadig mer voldelig og desperat region, en kamp som med angrepet forrige onsdag ble langt vanskeligere, er å skrive disse linjene: Bardo-museet er verdt et besøk – nå mer enn noen gang.**

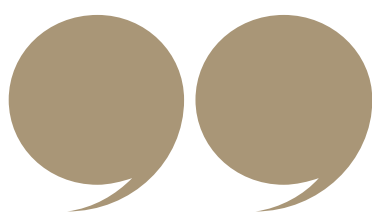
**A**v og til kommer nyhetene nærmere innpå oss enn vi er forberedt på, og erobrer vår oppmerksomhet på en annen måte enn vi er vant med. For min del var terrorangrepet på Bardo-museet i Tunis i forrige uke, en slik hendelse. Da jeg så at tv-ruten ble fylt av opptak fra tunisisk TV, og oppdaget at jeg gjenkjente bygningene i bakgrunnen, sluttet terrorangrepet å være kun én blant de mange nyhetssaker som til sammen danner bakteppet for våre liv. Denne spesielle hendelsen tok skrittet ut fra mengden, fordi den affekterte meg personlig.

Jeg jobbet i Tunisia i syv måneder, fra juni i fjor frem til slutten av januar i år. Det er altså knappe to måneder siden jeg forlot det nordafrikanske landet. Bardo-museet kjenner jeg veldig godt, det var et slags tilfluktssted i den tiden jeg var der. Tunis har mange positive sider, men kan virke både støvete og skitten til tider. Det å komme inn på Bardo, var som å gå fra den mindre sjarmende delen av Tunisia til langt mer behagelige omgivelser. Det enorme bygget, som en gang var et kongepalass, er fylt av denne beroligende, nesten sterile auraen som store museer ofte har, den som gjør deg i stand til å nyte utstillingen med et minimum av forstyrrelser fra verden utenfor.

Det er heller ikke hvilken som helst utstilling det er snakk om. Bardo er hjem til verdens mest betydningsfulle samling antikke mosaikker. Det er ikke et museum hvor du går i endeløse ganger for å beundre gjenstander som nok har overlevd i noen tusen år, men som har mistet sin sjarm eller sin nytteverdi. Nei, Bardo er fylt av mer eller mindre intakte kunstverk som ofte dekker hele vegger, tak eller gulv. Mosaikkene er like ekspressive som male-



21 mennesker ble drept i terroraksjonen mot Bardo-museet i Tunis 18. mars. Bildet viser en demonstrasjon mot terroren i forbindelse med gjenåpningen av museet. FOTO: NTB SCANPIX



Ingen av oss avstår fra å besøke New York, Paris og London, selv om terroristene har slått til også der.

rier. Min personlige favoritt var et fargerikt portrett av Neptun, et kunstverk som bekleddet gulvet i en av de mange salene i det enorme palasset. Med sitt viltre hår som stritter til alle kanter, troner guden over alle verdens have, og over skip og stjerner og fjerne kyststriper.

Bardo-samlingen stammer fra en tid da Tunisia var en integrert del av en verden der Middelhavet var midtpunkt og allfarvei, og ikke som i dag, en markant skillelinje mellom to verdensdeler som har utviklet seg i diametralt forskjellig retning. Tunisierne selv har aldri helt anerkjent det skillet, men basert sin identitet på delvis deltakelse i begge verdener. Vis-à-vis sine nordafrikanske naboer tvholder de på sin kosmopolittiske arv, i møtet med

sine europeiske naboer fremholder de sin mystiske orientalisme. Det er også et lite og relativt homogent land, hvis nasjonale enhet er styrket av kampen mot den franske kolonimakten, og ikke minst av en bevisst politikk ført spesielt av den første post-koloniale presidenten, Habib Bourguiba. Enhetsskole og statsreligion er nøkkelord for å forstå det post-koloniale tunisiske samfunnet.

Homogenitet til tross, de små lommer av diversitet som fantes, de fikk overleve. Et lite, men betydningsfullt jødisk samfunn, for eksempel. For om jødene ble jaget som hunder fra Gaddafis Libya, holder de stand i Tunisia, der de hver dag befester både sin jødiske kulturelle arv, og sin nasjonale tilhørighet. Under parolen «vi er alle tunisiere», deltok mange

var svært aktive i protestene som til slutt fikk den første regjeringen etter diktaturets fall, til å gi fra seg makten - det var en regjering anklaget for å ha ekstremistiske tendenser.

Tunisiere flest er stolte av sin rolle som annetledesland. De vil bevare den, skjerm den, og ikke gi opp i møtet med den tilsynelatende stadig sterkere ekstreme islamismen. Kampen mot terrorismen er for mange tunisiere det daglige brød. 98 prosent av befolkningen er muslimer, og å overtale arbeidsløs ungdom med få framtidsutsikter til å ta til våpen mot dem som fremstilles som religionens fiender, er ikke spesielt vanskelig. På den måten blir dette en kamp mot en kreftbyll som finnes innad det tunisiske samfunnet, og som tunisiere selv må utkjempe.

Vi kan imidlertid hjelpe dem. Vi kan la være å la oss skremme. Ingen av oss avstår fra å besøke New York, Paris og London, selv om terroristene har slått til også der. Vi kjenner disse byene, vi forbinder noe positivt med dem, og ett terrorangrep klarer ikke røkke ved det inntrykket. I Tunisia stiller saken seg annetledes. Sett i lys av den uavbrutte strømmen av andre liknende skremmende nyheter, er det lett å la massakren i Tunis gli inn det grå bakteppet som i underbevisstheten et sted, klassifiserer land og verdensdeler som farlige-ufarlige, venn-fiende, uten videre nyansering.

Kun når vi har et personlig forhold til et sted kan detaljene komme frem, og forskjellene avspeile seg. Jeg har vært så heldig å bo i Tunis en stund. Mitt lille bidrag til tunisiernes kamp for å skille seg ut fra resten av en stadig mer voldelig og desperat region, en kamp som med angrepet forrige onsdag ble langt vanskeligere, er å skrive disse linjene: Bardo-museet er verdt et besøk - nå mer enn noen gang.



Jan Vincents Johannessen



Eva-Kristin Urestad Pedersen



Jon P. Knudsen



Trond Madsen